

1. Günümüzde büyük miktarda veri üretilerek bunlar sürekli depolanıyor. Dijital verilerin saklandığı diskler "sunucu parkı" adı verilen devasa tesislerde tutuluyor. Bu bilgilerin korunması içinse ciddi bir kaynak harcanması gerekiyor. Bilim insanları çevre dostu olmayan bu veri saklama yöntemine yeşil bir alternatif sunuyor: Bitkileri biyolojik bir sabit disk olarak kullanmak! Tüm bilgileri bitkilerin DNA'sının içinde ikili kod olarak saklayabilmemize olanak tanıyan bu yöntem sayesinde kütüphaneler dolusu bilgi, tek bir ağaca aktarılabilir. Bu buluş, geliştirilmeye muhtaç olsa da aile fotoğrafımızı en sevdiğimiz kaktüsün içinde saklayabilecek veya bahçemizdeki ağaçtan müzik dinleyebilecek olma ihtimali gerçekten heyecan verici!

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) DNA'larda genetik bilgilerin yanı sıra farklı verilerin de depolanması mümkün görülmektedir.
B) Veriler arttıkça bunların saklanması için gerekli alanların da artması beklenmektedir.
C) Ağaçlarda bilgi saklanmasına yönelik çalışmaların geliştirilmesine ihtiyaç duyulmaktadır.
D) Yeni bilgilerin üretilmesi, bunların depolanma sorununu da beraberinde getirmektedir.
E) Kolay ulaşılabilirliği nedeniyle verilerin dijital ortamda saklanması tercih edilmektedir.

(2019 - TYT)

2. Öznel olmak kendi içine kapanmak, düşünceye dalmak, herkesten ve her şeyden ayrı olmak değildir. Aksine dışı doğru, başkalarına doğru bir çeşit yöneliştir. Bu yönelişlerdir ki benim dışımdakilere "benimdir" diyebilirim. Ancak gerçekten yaşadığım, içinde kendimi gördüğüm, bağlandığım bir şey benimdir. Çünkü beni benden başka olanla birleştiren bağı yalnız ben yaratabilirim.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçanın yazarının düşüncesini destekleyen bir örnek değildir?

- A) İçerisinde bulunmadığım bir ordunun elde ettiği bir zaferle sevinebilirim yeter ki o, kendi fetihlerimin bir basamağı olsun.
B) İnşa aşamasında hiçbir emeğimin olmadığı bir eve sahip olabilirim yeter ki o, içinde oturduğum bir ev olsun.
C) Himalaya'nın doruğuna tırmanan adamın yaşadığı serüven ile böbürlenebilirim yeter ki o, kendi başarısını kanıtlamış olsun.
D) Şurada duran kimsenin sahiplenmediği toprak benim olabilir yeter ki o, ellerimle işlediğim bir toprak olsun.
E) Bir ülkenin uğradığı bozgunu iliklerimde duyabilirim yeter ki o, aramda bağlantılar kurduğum ülkede yaşamış olsun.

(2019 - TYT)

3. Soyut matematik problemleri Heisenberg'i büyülemekteydi. Kanıtlamaya çalışıp da başarılı olamadığı Fermat'ın son teoremi de bunlar arasındaydı. O sıralarda bir arkadaşı ona Einstein'ın görelilik kuramı üzerine yazılmış bir kitap verdi. Heisenberg, kitap üzerinde çalışarak kuramda kullanılan ve "Lorentz dönüşümleri" adı verilen özel matematiksel araçları anlamak için epey çaba sarf etti. Yine de fiziği o sırada meslek olarak düşünmüyordu. Onu büyüleyen fiziğin arkasındaki matematikti. Bu ilgisi ileride onun bir fizikçi olarak düşünüşünü de etkileyecek ve ona olanaksız görünen problemleri çözmeye Einstein gibi ileri düzeyde matematik kullanma ayrıcalığı tanıyacaktı.

Bu parçadan Heisenberg ile ilgili olarak aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) Einstein'ın görelilik kuramını geliştirmesine çalışmalarlarıyla katkıda bulunmuştur.
B) Fizik alanında başarılı olmak amacıyla ileri matematik çalışmaları yapmıştır.
C) Fizik alanında çalışmış olmasına rağmen daha çok soyut matematikle ilgilenmiştir.
D) Adını duyurmasında Fermat'ın teoremi üzerine yaptığı eleştirilerin payı olmuştur.
E) Einstein'ın görelilik kuramı üzerinde çalışması, saygın bir fizikçi olmasını sağlamıştır.

(2018 - TYT)

4. Edebiyat ürünlerini kültür tarihinin deposu sayan anlayış üzerine düşünürken tarih ve edebiyat araştırmacılarının durumunu tartışmak gerekir. Aslında her iki yaratıcı çabanın da kazı alanı ortaktır ve edebî metnin sunduğu geçmişe ait bulgular üzerinde edebiyatçı da tarihçi de farklı yöntemlerle çalışarak ortak bir noktada buluşabilir. Ancak aralarında temel bir fark vardır. Edebiyatçının kazı çalışmaları, yönünü geleceğe de çevirebilirken tarihinin bakışı geçmişle çerçevelenmiştir.

Bu parçaya göre edebiyat ve tarih araştırmacıları ile ilgili olarak

- I. Kaynakları ortak olsa da yaklaşım ve yöntemleri arasında belirgin farklılıklar vardır.
II. İnsan ve toplumun bugünü ve geleceğine dair genel çıkarımlarda bulunurlar.
III. Üzerinde çalıştıkları kültür malzemesini değiştirmeyi amaçlarlar.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

(2018 - TYT)

1. Günümüzde, hizmet sektöründen iş dünyasına, çocuk yetiştirmeden sanat üretimine kadar her alanda tatmine, sorunsuz biçimde varabilme yollarının arayışı içindeyiz. Everest'e tırmananlar, maraton koşanlar, yoğun ve disiplinli bir çalışmanın sonunda alanlarında ustalaşanlar ise yolun sonunda hissettikleri mutluluk kadar, yol boyunca yaşadıkları belirsizliklerden ve aştıkları engellerden de coşkuyla söz ederler. Belki de ilk bakışta çelişkili gibi görünen bu durum, çoğu zaman gayet iyi giden bir işte veya ilişkide, farkında olmadan pürüzler yaratmamızı açıklayabilir.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sonucu değerli kılan, süreç içindeki öngörüle-meyen güçlüklerin üstesinden gelmektir.
B) İsteklere kolayca ve fazla emek harcamadan ulaşmak, mutluluğun ön koşuludur.
C) Bilinç dışı dürtülerle, ortada sebep yokken sorun çıkarmak, başarıyı tetikler.
D) Sonuç kadar sürece odaklanarak engelleri aşmak da doyuma ulaşmada önemlidir.
E) Çeşitli düzeylerde güçlüklerle mücadele etmek, sorun çözme gücünü artırır.

(2019 - TYT)

2. Stephen Fears'ın 2006 yapımı etkileyici filmi Kraliçe, Prens Charles'tan boşandıktan sonra tüm İngiliz aristokrasisine sırtını dönen Prenses Diana'nın ölümünü anlatıyor. Filmin esas odağı, Prenses Diana'nın şaibeli bir trafik kazasında hayatını kaybetmesinden hemen sonra kraliyet ailesinde yaşananlar. Pek çok yazılı ve görsel malzemeyle desteklenen bir belgesel gibi çekilmesine rağmen film, senaryosu fazlasıyla içeriden yazıldığı gerekçesiyle eleştirilmiştir. Bununla birlikte film, tipik İngiliz mizahı ile bu mizahla atbaşı giden hüznün duygusunu her karesinde birleştirmeyi başarmıştır.

Bu parçada söz edilen filmin senaryosunun eleştirilme nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Prenses Diana'nın özel hayatıyla ilgili sırlara yer vermesi
B) Üzücü bir olayı sinemaya aktarırken mizahi öğeler kullanması
C) Olayları daha çok kraliyet ailesinin bakış açısıyla sunması
D) Hayatını belgeselleştirerek Prenses Diana'yı idolleştirmesi
E) İçeriğinin kazanın hemen ertesinde olanlarla sınırlı kalması

(2019 - TYT)

3. Coğrafi keşiflerle birlikte gerçekleşen sömürgecilik faaliyetleri sırasında İspanyolları, yerliler karşısında farklı ve üstün kılan özelliklerden biri de, şövalye romanlarına tutkulu yaklaşımlarıdır. Bu romanlar, gerek yeni kıtaya çok uygun düşen büyümlü ve efsanevi nitelikleriyle gerekse ölümüne savaş ve buna bağlı bir şeref anlayışına yaptıkları göndermelerle, sömürgeci mantığı etkilemiş ve beslemiştir.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şövalye romanlarında, ölümüne savaşmanın şerefli bir davranış olarak yüceltildiği
B) Şövalye romanlarının sömüren-sömürülen ilişkisinin uzağında okunması gerektiği
C) Sömürgecilik faaliyetlerinin şövalye romanlarının içeriğini belirlediği
D) Sömürülen toplumların gizemli ritüellerinin şövalye romanlarında karşılık bulunduğu
E) Sömürgeci kimliğin inşasında şövalye romanlarının pay sahibi olduğu

(2019 - TYT)

4. Her yıl, milyonlarca ton plastik üretiliyor. Diğer yandan da plastik su şişeleri gibi geri dönüşümü sağlamamaya büyük miktarda atığın denizleri doldurmaması için çözüm arayışı sürüyor. Bu çözümlerden en umut verici olanı atıkları veya plastikleri parçalayan organizmalar. Ancak daha basit çözümler de var. Yakın zamanda bir araştırmacı, plastiğin aksine kalıcı olmayan ve kullanıldıktan sonra biyolojik olarak parçalanabilen bir malzemeden şişe üretme fikrini ortaya attı.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Biyolojik olarak parçalanabilen şişe, şimdilik tasarım aşamasında olan sonuç odaklı çalışmalarından biridir.
B) Geri dönüşüm sorununun ortadan kaldırılmasında parçalanabilen şişe fikriyle önemli bir adım atılmış oldu.
C) Plastiğin yerine alternatif malzeme üretme fikrinin ortaya atılması, kısa vadede bir çözüm olarak görünmüyor.
D) Geri dönüşümü sağlanamayan plastik ve benzeri maddeler doğal hayata kalıcı hasarlar vermektedir.
E) Plastiğin doğada dönüşüme uğramaması, ilerleyen zamanlarda ciddi sağlık sorunlarına yol açacaktır.

(2019 - TYT)

5. • Zaman zaman televizyonlarda toplu balina ölümlerine ilişkin haberler, karaya vurmuş balina görüntüleriyle karşımıza çıkar. Araştırmalar bu ölümlere okyanusların endüstriyel ve kimyasal atıklarla kirlenmesi, suların bulanıklaşması ve yanlış avlanmalar gibi etkenlerin sebep olduğunu gösterir.
- Balinalar, okyanusta yüzerken kafalarının ön kısmından gönderilen elektromanyetik dalgalarla yönlerini bulurlar. Bu özelliklerinden hem bulanık sular da yüzerken hem de göç ederken yararlanırlar. Ancak zaman zaman dünyanın manyetik alanının değişmesi ya da balinalardaki yön bulma sisteminin hastalık sonucu bozulması nedeniyle yönlerini tayin etmekte sorun yaşarlar ve karaya vururlar.

Bu iki parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Farklı görüşlerin aslında birbirini desteklediğini göstermektedirler.
- B) İki farklı konuya ilişkin ortak bir görüş olduğunu vurgulamaktadırlar.
- C) Aynı olguyu farklı yönleriyle değerlendirip ele almaktadırlar.
- D) Aynı düşüncüyü pekiştirmeye yönelik farklı örnekler sunmaktadırlar.
- E) Farklı üsluplar kullansalar da konuyu benzer nedenlerle açıklamaktadırlar.

(2019 - TYT)

6. Pek çok kavramı toparlarken dağıtıyoruz ister istemez. Ama aşk konusunda bu tür tanımlara kalkışınca işler daha bir sarpa sarıyor. Öyle ki "günümüzde aşk" deyince gülmek geliyor içimizden. Neden? Galiba yıllar yılı "tek tip" bir aşk düşündüğümüzden. Aşkın mekânını, zamanını, onu yaşayanların sınıfsal özelliklerini hesaba katmadan "aşk"ı yücelttiğimizden. Eski Yunan'da aşk, Orta Çağ'da aşk, Haliç Kıyısı'nda aşk, Boğaz mehtabında aşk, kotrada aşk, grevde aşk... Bu ilişkiler aynı aşkta birleştirilebilir mi? İlişkiyi yaşayanların beklentileri de aşkı biçimlendirmez mi?

Bu parçanın yazarının aşağıdakilerden hangisini söylemesi beklenemez?

- A) Aşk, bireysel ve toplumsal yaşanmışlıklardan soyutlanamaz bir olgudur.
- B) Modern insan aşka yönelik tek tip bir bakış açısına sahiptir.
- C) Her dönem ve mekân kendine özgü, bağımsız bir aşk algısı yaratır.
- D) Aşkı sürdürülebilir kılmanın yolu, onu idealize etmekten geçer.
- E) Aşk, tek bir değişkene indirgenerek tanımlanabilecek bir kavram değildir.

(2019 - TYT)

7. 1928-1992 yılları arasında yaşayan Philip K. Dick, bilim kurgu edebiyatının en beğenilen yazarlarından biridir. İlk hikâye ve romanlarından başlayarak tüm eserlerinde, gerçeklik ve insanı insan yapan özellikleri birbirine bağlı iki tema olarak ele alır. Bu temaları başarıyla işlediği eserlerinden biri, 1968 yılında kaleme aldığı Androidler Elektrikli Koyun Düşler mi? adlı romanıdır. Romanın ana karakteri Rick Deckard, Mars'tan kaçan altı androidi yakalamakla görevlidir. Ancak bu görevi sırasında, insanla robot arasındaki sınırın hiç de kesin olmadığını görür. Böylece eser bir yandan insan benzeri robotlar ile gerçek insanlar arasındaki farkı sorgularken diğer yandan gerçeklik algısı üzerine düşündürmektedir. Dick'in bu romanı, tüm zamanların en iyi bilim kurgu filmlerinden biri olarak kabul edilen Bıçak Sırtı filmine de kaynaklık etmiştir.

Bu parçada Philip K. Dick ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Belirli bir alandaki çalışmalarının takdir edildiği
- B) Farklı türdeki eserlerinde benzer konular üzerinde durduğu
- C) Eserlerinin edebiyat dünyası dışında da ilgi gördüğü
- D) Gerçeğin ne kadar gerçek olduğu konusunu sorguladığı
- E) Romanlarında belirli bir karakterin maceralarını anlattığı

(2019 - TYT)

1. Yazı, çoğu zaman içimizde taşıdığımız olağanüstü duygu ve düşüncelerin soluk ve eksik yansımasından başka bir şey değildir. Bu yansıma, karmaşık ve çok katmanlı bir bütünden kopup gelen parçacıklardır. Yazının meselesi, yazarın esinlendiği o karmaşık ve çok katmanlı bütün, orada öylece durur. Ancak yazarın çaresizliği bu bütünden sadece bir parçayla yetinmek zorunda olmaktadır.

Bu parçaya göre yazarın çaresizliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Coşkuyla yazıya döktüğü deneyimlerinin pek az kişi tarafından takdir görmesi
B) Herkese hitap etmeyi başardığında bile yazdıklarının kalıcılıktan yoksun olması
C) Yaşantı ve deneyimlerinin ancak sınırlı bir bölümünü yazdıklarına aktarabilmesi
D) Yapıtın anlamının ve değerinin, kendisi kadar okurlarına da bağlı olması
E) Anlatabileceklerini kısıtlayan sansür ve dış kontrol mekanizmalarının olması

(2019 - TYT)

2. - 3. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Makber Türk şiirinin önemli örneklerinden biridir. Abdülhak Hamit bu şiiri eşinin ölümünün ardından, 1885 yılında yazmıştır. Eser, sevdiğinin ölümünü görmekle felakete uğramış bir insanın duygularını, okura büyük bir samimiyetle yaşatır. *Makber*'den kısa süre sonra, yıl bitmeden yazdığı *Ölü* adlı eserinde de konu ve ruh *Makber*'in aynısıdır. Ancak *Makber*'de başını bulutlara ve kayalara çarparak uçurum karanlıkları içinde şimşekler çaktıran yaralı kartal, burada geniş halkalar çevirerek ağır ağır süzülür. *Makber* bir feryattır. *Ölü*'de sükût ve düşünüş vardır. Sanki bu eserin mısraları düşünce hâline gelmiş gözyaşlarıdır.

2. Bu parçadan hareketle *Makber* ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) *Ölü* adlı şiir ile aynı yıl yazıldığı
B) Okuyucuda duygusal karşılık bulduğu
C) Kısa süre içinde kaleme alındığı
D) Bir kaybın yarattığı acıyı işlediği
E) Yazarın taşkın ruh hâlini yansıttığı

(2019 - TYT)

3. Bu parçadan hareketle *Ölü* ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Yabancı bakışlardan saklanan bir keder olduğu
B) Eksik kalmışlık karşısında bir isyan olduğu
C) Kaynağı, düşünülerek bulunamayan bir acı olduğu
D) Her hatırlandığında acı veren bir anı olduğu
E) Zihnen kabullenilmiş bir üzüntü olduğu

(2019 - TYT)

4. - 5. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Çaylar farklı farklıdır, yaşamlarımız da... Kimi bol şekerli çay içer kimi az şekerli kimi de çayı şeker-siz tercih eder. Erzurumlular ise çayı "kıtlama" içer. Kıtlama çay; dikdörtgen şeklinde, uzun ancak özel makaslarla kesilebilen sert şekerlerle içilir. Sert kesme şekerlerden çok küçük bir parçayı avurdu-na sıkıştıran kişi, bu parçayı idareli kullanarak dört beş bardak çay içebilir. Çayı kıtlama içmek hem özel bir keyif verir hem de ekonomiktir. Şekerin pahalı olduğu, hatta bazen hiç bulunmadığı yıllardan kalan bir alışkanlık olan kıtlama, sınırlı imkânlarımızı sınırsız bir sürece yayma gayretine benziyor. Bu anlamda bazılarımız hayatını kıtlama tarzında, bazılarımız bol şekerli yaşıyor. Bol şekerli ama kısa bir ömür sürüp mutsuz olanlar da var, kıtlama ama uzun bir hayatı mutlu kılanlar da...

4. Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) İnsan, hayatını uzun ve mutlu kılmak için elindeki imkânları verimli kullanmaya çalışmalıdır.
B) Hayatın nasıl yaşanacağı, çoğu zaman insanın kendi tercihi olmaktan öte bir durumdur.
C) Hangi koşullarda yaşarsa yaşasın insan, hayata yüklediği anlamlarla geleceğine şekil verir.
D) İnsanın sahip olduklarının farkına varması yaşamdan alabileceği hazzın sınırlarını belirler.
E) İnsan sorunlardan uzak durabildiği oranda hayattan keyif alabilme becerisini kazanır.

(2019 - TYT)

5. Bu parçada kıtlama çay ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?
- A) Uygulanma şekline
 - B) Duygular üzerindeki etkisine
 - C) Ortaya çıktığı dönemin koşullarına
 - D) İnsan sağlığına olan etkisine
 - E) Tercih edilme nedenine

(2019 - TYT)

6. - 7. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Bazı kavramlar, uzun süre sözlüklere ve akademik metinlere hapsedildikten sonra sebebi bilinmezsin birdenbire, halkın diline düşme; basında, televizyonda, hatta hükümet demeçlerinde zikredilme talihini veya talihsizliğini yaşar. Fena hâlde felsefe kokan ve Yunancadaki köküyle akla Aristoteles'i getiren etik kelimesi, bugün tam da bu şekilde sahnenin ortasına yerleşmiş durumda. Yunancada bilgece bir eylem yolu arayışına karşılık gelen etik, felsefenin ayrılmaz bir parçasıdır. Descartes'la -yani özne sorununun merkezî önem taşıdığı modern dönem felsefesiyle- birlikte etik, ahlakla veya pratik akılla az çok eş anlamlı hâle gelmiştir. Etik, böylece ister bireysel ister kolektif olsun, bir öznenin veya özne grubunun eylemlerini ve bunların sonuçlarını evrensel yasaların terazisinde ölçen, yargılayan sistem anlamına kavuşmuştur. Bugünün popüler kültür ve siyaset endüstrisinde ise artık anlam enflasyonu nedeniyle milyonlarca sıfırla şişmiş bir kavrama dönüşmüştür. O kadar çok şey için kullanılıyor ki hemen hiçbir şey ifade etmiyor.

A
R
Ş
İ
V

6. Bu parçada altı çizili sözle etik ile ilgili olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Düşünce tarihindeki yerini ve önemini koruyamadığı için eski popülerliğini yitirmiş bir terim olduğu
 - B) Önemli bir felsefi terim olmaktan çıkıp gündelik anlamlar kazanmış işlevsel bir sözcüğe dönüştüğü
 - C) Zaman içinde farklı disiplinler tarafından da kullanıldığı için tanımlanmasının zorlaştığı
 - D) Popülerliği ve yanlış kullanılması nedeniyle asıl anlamını yitirdiği ve içinin giderek boşaltıldığı
 - E) Siyasi ve sosyal çevrelerdeki farklı kullanımları nedeniyle felsefedeki tanımının da değiştiği

(2019 - TYT)

7. Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Descartes sonrası modern dönemde etik, toplum yerine bireyi sorgulamak için kullanılan bir sisteme dönüşmüştür.
- B) Modern dönemde etik, öznenin yaptıklarını ilke ve yasaların ışığında değerlendiren ahlak felsefesiyle ve pratik akılla özdeşleşmiştir.
- C) Aristoteles'in felsefesinde sözünü ettiği etik ile bugün yaygın olarak kullanılan etik sözcüğü farklı anlamlar taşır.
- D) Medyada, gündelik hayatta ve politikada etik kavramına gösterilen ilgi, kavramın iletişimsel değerini olumsuz etkilemiştir.
- E) Sonradan popülerlik kazanan kimi kavramlarda olduğu gibi etik kavramının da günümüzde kazandığı yaygınlığın nedeni belirsizdir.

(2019 - TYT)

1. Gerçekte tepkileri önemsiyorum; ama onların esiri olmak istemiyorum. Her zaman okurla aramda bir mesafe bırakmaya çalıştım. Bu da hiçbir zaman başarılı olmamı etkilemedi. Öyle ki kitaplarım otuz dile çevrildi. Bu koşullarda, okuru memnun etme çabasına girmeyi gereksiz buldum; yalnızca kitaplarımı yazmaya çalıştım. Önceleri bunu yaparken zorlanıyordum. Ancak bunda direnince okur, zaman zaman anlamasa da beni kabullendi. Bu da bana çok büyük bir güç verdi. Ben istediğimi istediğim gibi yazarım. Okur da bana ve kitabıma yaklaşacaktır. Yani kitabım, okurun peşinden koşmayacaktır.

Aşağıdakilerden hangisi bu sözleri söyleyen yazarın bir özelliği değildir?

- A) Okurların eleştirilerini ön planda tutmama
B) Okurun, giderek kitaplarını benimsediğine inanma
C) Yazın ve yaratma alanında yeni bir çığır açma
D) Yapıtlarını kendi düşüncelerine göre biçimlendirme
E) Okurla içi dışı olmaktan kaçınma

(2005 - ÖSS)

2. Yazar, sözcüklerle oynarken hem bunların diziliş kurallarının hem de alışılmış kullanımlarının dışına çıkıyor. Bu yüzden de zaman zaman yanlışlar yapıyor. Ancak bunları, yazarın dili önemsemediğinden yaptığını söylemek istemiyorum. Sanıyorum bu yanlışlar onun, alışılmışın dışına çıkma, kendine özgü bir biçim ve söylem yaratma isteğinden kaynaklanıyor. Dilde denemelere girişiyor. Bu nedenle güncel, yazınsal söylemle, düşünsel söylemi kaynaştırmaya çalışıyor. Anlatımdaki gevşek doluluk da bundan, bu kural tanımaz tutumundan kaynaklanıyor.

Bu parçadan, sözü edilen yazarla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Anlaşılır olmaktan kaçınmaya çalıştığı
B) Dilde arayış içinde olduğu
C) Başka yazarlara benzemek istemediği
D) Değişik anlatım biçimlerinden yararlandığı
E) Dili doğru kullanmadığı

(2005 - ÖSS)

3. İlgimi, kültürel konulara, yaşadığım kentin tarihine yönelttim. Bu da beni bir tür kedere itti. Ne var ki ben bunun altında ezilmedim. Çalıştım, uğraştım kitaplarımı yazdım. Hayatımdan memnunum. Hiçbir arkadaşım benim için "hüzünlü" demez. "Sinirli! enerjik" diyebilir; ama belirgin niteliğim "hüzün" değil. Olsa olsa şunu söyleyebilirler benim için: "Kâğıdı, kalemi eline alınca kaleminin ucuna gelenler bunlardır."

Aşağıdakilerden hangisi, bu sözleri söyleyen yazara özgü bir nitelik değildir?

- A) Çabuk kızan, hareketli
B) Ürünler ortaya koymak için çabalayan
C) İçinde bulunduğu koşullardan şikâyetçi olmayan
D) Yazdıklarıyla yaşadıklarını örtüşüren
E) Kendi özelliklerini tanıyan

(2005 - ÖSS)

4. Bu yazarımız, anlatırken araya başka yazarların, düşünürlerin anılar üzerine söylediklerini de katıyor. Böylece yazdıkları, okurda, anlatılanların içinde oluşturulmuş yeni bir metin tadı bırakıyor.

Bu parçada sözü edilen yazarın böyle bir yol izlemesinin amacı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Anı türünün, öteki yazınsal türlerden üstün olduğunu gösterme
B) Kendi yaşamıyla başkalarının yaşamı arasındaki benzerlikleri ortaya çıkarma
C) Yazılanların yaşanmışlığını kanıtlama
D) Okurlarda, kendi anılarını yazma isteği uyandırma
E) Anlatılanlara, okurun değişik açılardan bakmasını sağlama

(2005 - ÖSS)

5. Dil, kuralları dilbilgisi kitaplarına sığmayacak kadar karışık, sayısız inceliklerle dolu, büyüü bir iletişim aracıdır. Esnek, canlı, gelişmeye, değişmeye açık bir sistemdir. Bu nedenle dilin kullanamadığımız zenginliklerinin, kullanabildiklerimizden çok daha fazla olduğunu söyleyebiliriz. Bunun içindir ki günümüzde kullandığımız dil, yarınki dilin çok gerisinde kalacaktır. Buna dayanarak şunu söyleyebiliriz: Bir yandan bugünkü dille iletişim kurarken bir yandan da ayırımına varmadan geleceğin dilini yaratıyoruz.

Bu parçaya dayanarak, dille ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine varılamaz?

- A) Çok yönlü nitelikler içerdiğine
B) Anlatım gücünün sözcük sayısı ile ölçülemeyeceğine
C) Bir değişim süreci içinde olduğuna
D) Sunduğu olanaklardan yeterince yararlanılmadığına
E) Belirli kalıplarla sınırlandırılmayacağına

(2005 - ÖSS)

6. Yazarlığın da ozanlığın da baş koşulu dille içli dışlı olmaktır. Kolay bir iş değildir. Bir yandan kendimiz sürekli denemeler yapacağız, bir yandan da dilimizde yaratılmış ürünleri eksiksiz izleyeceğiz. Bana öyle geliyor ki senin baş ekşiğin bu: Düzyazısal ve şiirsel ürünleri yeterince izleyip irdelemek. Doğaştan şiir söyleme dönemi çoktan kapandı. Kendi yönelimlerini, yerini belirleyebilmen için Türkçenin şiir haritasını tüm bölgeleriyle tanıman gerekir her şeyden önce. Bunu yaptığın gün, dergilerin kapısının sana açıldığını göreceksin. Ya da bilmem kaçınıcı dereceden bir ozan olmaksansa, iyi bir şiir okuru olmayı yeğleyeceksin. Ne dersin?

Bu parçada konuşan kişinin, karşısındakine önerdikleri arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Deneyimli ozanların yaptıklarının dışına çıkması
B) Şairlikte okurluk arasında bir seçim yapması
C) Değişik türde yazınsal ürünleri okuyup incelemesi
D) İçine doğduğu gibi şiir yazmaması
E) Dilimizin olanaklarını bütün yönleriyle tanıması

(2004 - ÖSS)

7. Nasrettin Hoca, fıkralarından da anlaşılacağı üzere sevecen, hoşgörülü, akıllı, hazırcevap bir insandır. Her zaman, haksızlığa uğrayanların yanında yer almış, yaşamın ağır yükleri altında ezilenleri bir gülücükle rahatlatmıştır. Nasrettin Hoca fıkraları didaktiktir. Çoğu kısadır. Bazen girişte yer ve zaman belirtilir, kişiler tanıtılır; ikinci bölümde Hoca'ya bir şey söylenir ve sonunda onun bizi güldüren ama aynı zamanda düşündürülen cevabı beklenir. O son cümle, birçok defa atasözüne ya da deyimine dönüşüvermiştir. Hoca'nın çok geniş bir coğrafyada başka başka uluslarca benimsenmiş olmasını da fıkralarındaki bu özelliklere bağlayabiliriz.

Bu parçada Nasrettin Hoca ve fıkralarıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Ününün yalnızca Anadolu'yla sınırlı kalmadığına
B) İnsanı düşünmeye yönelten komik öğeler içerdiğine
C) Öğretici nitelikler taşıdığına
D) Kimi sözlerinin kalıplaşarak halka mal olduğuna
E) Birçok tarihi kişiye yer verildiğine

(2004 - ÖSS)

8. Gerçekte "doğru" diye bellediğimiz düşüncelerin bir bölümü, yinelene yinelene bu niteliğin yüklenildiği yanlışlardır. Tek yönlü, yüzeysel gözlemlerin, yanılısamaların ürünüdür bunlar. Diyelim ki yıllarca önce bir eleştirmen ya da yazın tarihçisi bir değerlendirme yapmış; kimi belirlemelere gitmiş bir yapıt üzerinde. Ardından gelenler de onun söylediklerini bir tartımdan geçirmeden benimseyip yinelemişler. Böylece yapıtlar ve yazarlar üzerinde basmakalıp, üç aşağı beş yukarı "aslının aynı" diyebileceğimiz etiket yargılar oluşturulmuştur.

Bu parçada eleştirilen yaklaşım aşağıdakilerden özellikle hangisiyle nitelendirilebilir?

- A) Kişiden kişiye değiştiği için doğru olup olmadığı her zaman tartışılan
B) Yazın adamlarınca öne sürülmemiş, belirli ölçütlere uygun olup olmadığı bilinmeyen
C) Dar bir bakış açısıyla, derinliğine inilmeden oluşturulmuş, yanlış algılamaların tekrarına dayalı
D) Çok tekrarlandığı için herkesçe bilinen, özgünlüğü kalmamış
E) Daha önce ortaya konmuş, sonradan değiştirilmesi için herhangi bir neden olmayan

(2004 - ÖSS)

1. (I) Mozart'ın bir peri masalından farksız olan "Sihirli Flütü, yönetmenin elinde daha da büyülü bir havaya kavuşmuş. (II) Bu operanın başlamasına bir ay kala bütün biletler satılmış. (III) Opera sahnesine eski Mısır'ı düşündürten renkte dekorlar yerleştirilmiş. (IV) Bu dekorlarda tapınakların, piramitlerin görkemiyle fresklerin ayrıntılarındaki incelik bir arada. (V) Kostümlerde de Mısır renklerinden oluşan soyut bir görüntü egemen.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

(1992 - ÖSS)

2. (I) Sözcükler birtakım işaretlerdir. (II) İnsan bu işaretlerle düşünür. (III) Düşünürken nesnelerin yerine işaretleri yani sözcükleri koyar. (IV) Bir insanın söz dağarcığının zenginliği, ancak başkalarının söz dağarcığıyla karşılaştırıldığında ortaya çıkar. (V) Bu, zihnin işlemlerini kolaylaştırır ve çabuklaştırır. (VI) Sözcükler ne kadar kullanışlı ve açık olursa zihin o kadar iyi işler.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

(1991 - ÖSS)

3. (I) Bir heykeltıraş bitirdiği heykeline bir daha keski ya da çekiç vuramaz. (II) Bir ressam, tamamladığı tablosuna fazla rötuş yapamaz. (III) Oysa yazarların durumu farklıdır; onların malzemesi dildir. (IV) Yaratma yöntemi sanatçıdan sanatçıya değişir. (V) Onlar, yapıtlarını her an gözden geçirme ve değiştirme gibi bir ayrıcalığa sahiptir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

(1998 - ÖYS)

4. (I) Biz gazeteciler, dışarıdan pek sevimli gözükmeyiz. (II) Sanırım bunun temelinde daha çok, işimizin eleştiri olması yatıyor. (III) Çünkü insanoğlu, doğası gereği, eleştiriden pek hoşlanmaz; eleştiriye de eleştireni de hoşgörülle karşılamaz. (IV) Eleştirinin tarih içindeki önemini küçümsememeliyiz. (V) Eleştiri olmasaydı herhalde uygarlık bugünkü düzeyine ulaşamazdı. (VI) Çağdaş uygarlığın bu düzeye gelmesinde eleştirinin motor rolü oynadığını söyleyebiliriz.

Bu parça iki paragrafa bölünmek istense, ikinci paragraf hangi cümleyle başlar?

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

(1989 - ÖSS)

5. (I) Posta işletmesi tarafından yeni bir grup pul piyasaya çıkarıldı. (II) Bu pullar, çeşitli konuları içeriyor. (III) Bunlar arasında, az bulunan doğal varlıklarımızdan olan Van kedisinin tanıtımı ve türünün korunmasına yönelik çabaları kamuoyuna duyurmak, amacıyla çıkarılan pullar da bulunuyor. (IV) Van kedisinin dünyadaki kedi ırkları arasında özel bir yeri var. (V) Bu değerli kedi türü yok olma tehlikesiyle karşı karşıya. (VI) Bu nedenle Yüzüncü Yıl Üniversitesi Van Kedisi Araştırma Merkezi tarafından bu konuda bilimsel çalışmalar yapılıyor.

Yukarıdaki parça iki paragrafa bölmek gerekse ikinci paragraf kaçınıcı cümleyle başlar?

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

(1998 - ÖYS)

6. (I) Kitap okumak için yaz, daha uygun bil mevsimdir. (II) Havalarda ısınmaya başlayınca, doğanın köşesi bir okuma yeri olur. (III) İstedığınız yeri seçebilirsiniz. (IV) Parkta, deniz kıyısında, bir ağaç altında gönlünüzce okuyabilirsiniz. (V) Okuma biçimi ve yöntemi kişiden kişiye değişir. (VI) Kimileri beş on kitabı birden okumayı sever. (VII) Kimileri de bir kitabı bitirmeden ötekine başlamaz.

Bu parçada, kaçınıcı cümle ile başlayan bölüm, ayrı bir paragrafta yer almalıdır?

- A) III. B) IV. C) V. D) VI. E) VII.

(1990 - ÖYS)

7. Ünlü eleştirmenlerimizden biri: "Deneme yazıyorsanız belli bir birikiminiz, söyleyecek sözünüz olmalı." diyor. ---- Çünkü onun hem engin bir bilgi birikimi hem de söyleyecek pek çok sözü var.

Bu parçada boş bırakılan yere, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) Kendisi de öyle bir eleştirmen olmak istiyor.
B) Bu söz o yazarımıza çok uyuyor.
C) Kimileri onun bu görüşüne katılmıyor.
D) Bu nitelikleri taşıyan pek çok sanatçımız var.
E) Bu niteliklerden yoksunsanız eleştirmen sayılmazsınız.

(2005 - ÖSS)

8. **Aşağıdakilerden hangisi bir yazının ilk cümlesi olmaya en uygundur?**

- A) Yeni öykücüler arasında Türkçe'yi bütün güzelliği ile kullananlar var.
B) Başka öykülerini de dergilerde okumuştum ama bunu hepsinden güzel buldum.
C) Bunda, tiplerin çok canlı, öykülerin otobiyografik olmasının da etkisi var.
D) Bir bakıma, bu son iki kitabı birer dil olayı olarak değerlendirilmelidir.
E) Birçok yeni öykücünün, buna gereğinden fazla önem verdiğini gördük.

(1987 - ÖSS)

1. (I) İnsan ilişkilerinin öneminin yeterince kavranmamış olması, çocuk gelişimiyle ilgili birtakım sorunları da beraberinde getirdi. (II) Söz gelimi günümüzde, kendi kendine oyun kuramadığı için üretken olamayan, edilgen, çevreye karşı ilgisiz, evlere hapsedilmiş çocuklar yetişiyor. (III) Bunların hayal güçleri, erken yaşta tanıştıkları ve hayatlarının doğal bir parçası olan televizyonla ve bilgisayar oyunlarıyla sınırlanmış durumda. (IV) Televizyondaki reklamlar çocukları ticari birer araç olarak görüyor. (V) Kaba kuvveti ve silah kullanmayı özendiren, sanat değeri düşük filmler ve kimi yayınlar yüzünden özellikle çocuklar, çeşitli psikolojik sorunlarla yüz yüze geliyorlar. (VI)

Bu parçadaki numaralanmış yerlerden hangisine düşüncenin akışına göre "Bütün bunlardan daha da önemlisi, bu türden olumsuzluklar tekrar tekrar yaşanıyor." **cümlesi getirilebilir?**

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

(2011 - YGS)

2. (I) Geçmiş çağlardan günümüze kalan büyük yapıtlar, örneğin Tolstoy'un Savaş ve Barış, Stendhal'ın Parma Manastırı, Dostoyevski'nin Budala adlı yapıtları çağlarının birer tanığıdır. (II) Ama yazarlar bu yapıtları çağın tanığı olmak isteğiyle yazmamıştır. (III) Çağlarının havasını kendi kişiliklerinde erittiklerinden ister istemez çağın etkileri yapıtlarında belirir. (IV) Ne var ki çağına tanıklık etmenin çeşitli yolları vardır. (V) Bu yollara başvurulmadan yazılanlar bu işlevi yerine getiremez, kısa zamanda unutulur, öte yandan yaratma isteğiyle yazılan yapıtlarsa kalıcılığa ulaşır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinden sonra "Kızıl ve Kara'yı okuyan günümüz insanının, Napolyon çağının anlayışını bu kitapta bugün de bulması, yapıtın kalıcılığını sağlayan santsal ve dilsel değerinin bir göstergesidir." **cümlesi getirilebilir?**

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

(2010 - YGS)

3. Bir yazarın yaşamını, çevresindeki insanların yazar hakkındaki görüşlerini bilmek; giyim kuşamından tutun da gündelik yaşamının bütün ayrıntılarına göz atmak birçokumuza ilginç gelir. Bunların ele alındığı yazılar, sevdiğimiz bir metnin arkasındaki yazarı tanıma olanağı verdiği kadar metinde dile getirilemeyen ruhsal durumları anlamamıza, boş bırakılan, tamamlanmamış birçok noktayı doldurmamıza da yardımcı olur. Borges'in seksen yaşında kendini kaybedercesine âşık olması, James Joyce'un hiçbir zaman "Ulysses"i okumayan karısının nasıl biri olduğu, Cemal Süreya'nın Kadıköy sahilinde yürürken her an karşıdan Fazıl Hüsni gelebilir düşüncesiyle ceketini ilikleyerek gezmesi, Turgut Uyar'ın, ardında kendi el yazısıyla oluşturulmuş hiçbir metin bırakmama ilkesi gibi ilginç bilgilerin ne kadarı edebiyatla ilişkilidir? Önemli olan ----.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) bir yazarın yaşam öyküsünün, yazarın yaratılmasını yorumlamada ne kadar etkili olduğudur
B) kendisiyle ilgili bu yazıları başkalarına bırakmayıp yazarın kendinin yazmasıdır
C) bir yazarı yazmaya yönlendiren kişisel düş kırıklıklarının doğru bir biçimde verilmiş olmasıdır
D) bu tür yazılarda okurun ilgisini çekecek bilgilerin verilmesidir
E) bu bilgilerin, birçok kaynaktan araştırılıp doğruluğu denetlendikten sonra verilmesidir

(2009 - ÖSS)

4. Duyguları, düşünceleri görünür kılan güç, dünya ile uzlaşmama haliymiş; bunu iyice kavradım. Frida Kahlo'nun bedensel açıları olmasa, Salieri, Mozart'ı kıskanmasa, Dali kendine sevdalanmasa, Nazım Yabancı bir ülkede yaşamak zorunda kalmayıydı ----?

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) yazınsal ve kültürel tarihe bu ölçüde katkıda bulunabilirler miydi
B) bugün yaptıklarıyla hala adlarından söz ettirebilirler miydi
C) onlar yaşamla uyum içinde olsaydı bugün sanatta gelinen noktaya ulaşılabilir miydi
D) acaba onların yapıtları olan o resimler, o şiirler, o senfoniler yaratılabilir miydi
E) o yapıtların günümüz insanını daha iyi yaşama koşullarına ulaştırdığı söylenebilir miydi

(2008 - ÖSS)

5. Sinema, bence bir ürün ortaya koymanın en zor olduğu alanlardan biri. Bir projenin senaryoya, sonra da sinema filmine dönüşmesi, uzun, zahmetli, pek çok kişiden ve teknolojiyen yararlanmayı gerektiren pahalı bir iş. Televizyon dizilerinde de buna benzer yanlar yok değil. Ne var ki hızla yapılan, hemen seyirci karşısına çıkarılan, bir gecede tüketilen bir dizinin tek hedefi, izleyicisini ekran başında tutmak. Sinema filminde önemli olan “özen, yaratıcılık, özgünlük”, televizyon dizilerinde pek de görülmeyen özellikler. Özetlemek gerekirse, ----.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) bir sinema filminin üretimi için gerekli olan her şey televizyon dizilerinin üretimi için de gerekli
B) sinemada “sanatın kuralları”, dizilerdeyse “televizyona özgü kurallar” geçerli
C) televizyon dizilerinin izleyiciyi televizyona bağlamasının nedeni, onlardaki merak ögesinin yarıda kesilmesidir
D) televizyon dizilerinde sinemanın etkileri görülür
E) çok sayıda dizi ve film üretme, bu alanların gelişmesine katkıda bulunur

(2008 - ÖSS)

6. Karşılaştığımız kişilerde ve yaşadığımız olaylarda farkına vardığımız ortak özellikler, genelleme yapmamıza neden olmuştur çoğu zaman. Bu da bizde “bir tekne de yağurmak” diye adlandırabileceğimiz bir alışkanlık yaratmıştır. Artık kişilerin ya da olayların birbirine benzeyen yönlerine bakarak, yalnızca bunları göz önünde tutarak, onları sanki aynı şeymiş gibi düşünür hâle gelmişizdir. Öyle ki yeni tanıdığımız insanların ya da ilk kez karşılaştığımız olayların bazı belirgin özelliklerini görmemiz ----.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) söz konusu durumları daha ayrıntılı bir biçimde değerlendirmemizi sağlar.
B) onları başkalarıyla özdeşleştirmemize yol açmıştır.
C) gördüklerimizin başkalarından ayrılan yönlerini bulmamızı kolaylaştıracaktır.
D) bizde, onları tanımaya karşı istek uyandıracaktır.
E) bir anlamda, onların kimi özelliklerine kolayca alışamayacağımız anlamına gelir.

(2007 - ÖSS)

7. Bir arkadaşım, yıllardır edebiyatın hemen her alanında ürünler vermiş bir sanatçıdan söz ediyorduk. Öykülerine yakınlık duyduğum ama şiirlerinden pek tat alamadığım biriydi o. Şairliğine hak-sızlık ettiğimi düşünen arkadaşım, tuttu bir şiirini örnek verdi o kişinin, üstelik benim de sevdiğim bir şiirdi bu. “Kim o kadar suyun başında beklese günün birinde bir balık tutar.” dedim. Birikmiş emek günün birinde iyi bir ürünle geri döner size ama ----.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) çalışarak her işte başarılı olunacağı unutulmamalıdır
B) önemli olan sürekliliği sağlamaktır
C) bir değil, birçok türde yazmayı denerseniz
D) eleştirmenlerin beğenisine seslenecek yapıtlar ortaya koyabilirsiniz
E) aradan geçen zaman içinde yaratıcılığınızı yitirmiş olursunuz

(2010 - YGS)

8. Okumayan bir insan, sadece tek bir yaşam sürmüştür. Oysa ben Napolyon’un, Sezar’ın, Dartanyan’ın yaşamlarıyla kendi yaşamımı zenginleştirdim. Bu nedenle, gençleri kitap okumaları konusunda her zaman yüreklendiriyor, yönlendiriyorum, çünkü bu, tek boyutlu kişilikten kurtulmanın en etkili yoludur. Böylece, ---- bu müthiş bir ayrıcalıktır.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) tarihsel olaylara ilgi duyarsınız
B) ülkeleri tanıma isteğiniz artar
C) değişik yaşantılar edinmiş olursunuz
D) insanları daha çok sevebilirsiniz
E) sorumluluk duygunuz gelişip güçlenir

(2009 - ÖSS)

1. (I) Eski çağlardan beri ticareti yapılan inci, bugün de yaygın bir şekilde alınıp satılmaktadır. (II) İnciyi oluşturabilen en tipik deniz hayvanının istiridyeye olduğu bilinmektedir. (III) Bu su canlısı, içine girip yerleşen kum tanecikleri veya larvalara karşı kendini korumak için sedef adı verilen sıvı bir madde salgılamaktadır. (IV) Sedef bir yandan salgılanıp çoğalırken diğer yandan istiridyenin içine yerleşen maddeyi kaplayarak incinin oluşmasını sağlamaktadır. (V) İncinin büyüklüğü, şekli, parlaklığı ve rengi de bu süreçte oluşmaktadır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

(2018 - TYT)

2. (I) Bir oyun ya da senaryo, bir hamlede yaratılmaz; yazarının zihninde, birdenbire ve bütünüyle belirlenir. (II) Yazarın ilk çabalarıyla ortaya çıkan, en fazla, ilkel bir taslaktır. (III) Yazar, göstermeye dayalı eserini adım adım geliştirerek ona son biçimini verir. (IV) En ilkel kurgu bile bir birikimin ürünüdür. (V) Bu sürecin uzunluğu, yazarın hazırlığına ve çalışma tarzına bağlıdır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

(2017 - YGS)

3. (I) Türkiye'nin konut mimarisine yönelik farkındalığı 1970'lerde kurumsallaşmaya başladı. (II) 1973 yılında çıkarılan Eski Eserler Kanunu ile cami, kervansaray, hamam gibi yapıların yanı sıra yöresel konutlar ve kentsel sit alanları da koruma altına alındı. (III) Ardından 1976 yılında, eski evlerin korunması için Türkiye Tarihî Evleri Koruma Derneği kuruldu. (IV) Derneğin amacı, tarihî evlerin ortak bir kültürel mirasın parçası olduğunu halka göstermekti. (V) Evlerin bakımına katkı sağlamak adına ev sahiplerine yardımda bulunmak da derneğin öncelikleri arasındaydı. (VI) Türkiye Tarihî Evleri Koruma Derneği için son derece anlamlı bir logo tasarlandı. (VII) Osmanlı Dönemi'ne ait tipik ahşap bir evin kolonlarla desteklenmiş üst katının silüeti logoda yer almaktaydı.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf hangi cümleyle başlar?

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

(2017 - YGS)

4. (I) Egzistansiyalizm bir felsefe sistemidir. (II) Alman filozofu Heidegger tarafından ortaya atılmış, İkinci Dünya Savaşı yıllarında Fransız düşünürü ve romancısı Sartre'ın benimsemesi ve edebiyata uygulamasıyla bütün dünyaya yayılmıştır. (III) Egzistansiyalist eserlerde standart karakterler yoktur, durumlarla karşı karşıya kalmış insanlar vardır. (IV) Karar verme özgürlüğüne sahip olan bu insanlar, karşılaştıkları durumlarda yaptıkları işlerle kendi özyarınları yaratırlar. (V) Bu bakımdan roman örgüsü, okurların merakını sürekli uyanık tutacak şekilde düzenlenir.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf hangi cümleyle başlar?

- A) II. B) III. C) IV. D) V. E) VI.

(2017 - YGS)

5. I. Evet, İzmit ve Bursa gibi büyük sanayi şehirlerini ve körfezdeki dev fabrikaları hatırlatan bir görüntü bu.
II. Sabaha karşı şehre girerken yolun solunda sis, duman ve alevler içindeki Karabük Demir Çelik Fabrikası'nın silo şeklindeki dev bacaları hafızalarımızı yokluyor.
III. Gece yollara düşüyoruz, sabahın erken saatlerinde Safranbolu'dayız.
IV. Yolda birkaç dakika seyrettiğimiz bu devasa fabrikayı geçtikten sonra Karabük şehir merkezine giriyoruz.
V. Yalnız Safranbolu'dan önce Karabük'ten kısaca bahsetmek istiyorum.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan üçüncü olur?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

(2016 - YGS)

6. I. Kehribar, bir ağacın milyonlarca yılda oluşan reçinesidir.
II. Sadece iki ülkede olduğunu bildiğimiz ve ileriki yıllarda artık kalmayacağını düşündüğümüz bu malzemenin yurt dışına çıkarılması yasak.
III. Bu pahalı reçinenin; sarılık, guatr ve stres başta olmak üzere çoğu hastalığa ciddi faydası vardır.
IV. Bu nedenle doktorların guatr hastalarına kehribar kolyesi tavsiye ettiği bilinir.
V. Bu kadar uzun sürede oluştuğu için fiyatı oldukça yüksektir.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturması için aşağıdakilerden hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

- A) I. ile III. B) II. ile III. C) II. ile IV.
D) II. ile V. E) III. ile IV

(2016 - YGS)

7. I. Çevremizde zaman zaman yaşlı insanların, işe yaramayan mobilyalarını atmak istemediğine şahit oluruz.
II. Bu yaşlıların yetişkin yaştaki çocukları ise ana babalarının bu tavrını anlamakta güçlük çekerek.
III. Eskimiş komidinlerden, kontrplakları çıkmış dolaplarından, yüzü aşınmış koltuklarından vazgeçemezler.
IV. Bazen o eski eşyaları oldubittiye getirip atar, yerine yeni ve sağlam mobilyalar koyarlar.
V. Oysa bu eşyalar, yaşlıların benliğinin bir parçası, geçmiş yaşamlarının bir özetidir.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin anlamlı bir bütün oluşturması için hangilerinin birbiriyle yer değiştirmesi gerekir?

- A) IV. ile V. B) III. ile IV. C) II. ile V.
D) II. ile III. E) I. ile II

(2015 - YGS)

A
R
Ş
İ
V

8. I. Salep üretimi için yapılan orkide toplayıcılığında kullanılan yöntemler acı faturaları ortaya çıkarmaktadır.
II. Türkiye'de de orkidelerin korunmasıyla ilgili girişimler yapılmıştır.
III. Ülkemizde orkide sayısının azalması bir yana, bazı türler, uzun aramalara rağmen artık bulunamamaktadır.
IV. Orkideler Avrupa'da koruma altına alınmış bitkilerdir.
V. Ancak bu girişimlere rağmen Türkiye'de her yıl 120 milyon orkide, salep yapımı için toplanmaktadır.

Yukarıdaki numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi baştan dördüncü olur?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

(2015 - YGS)

1. Andersen'i özgün kılan bir özellik, çevremizdeki sıradan nesnelere kişileştirip birer masal kişisine dönüştürmesidir. Öykülerinde küçücük nesnelere, nesne niteliklerini hiç yitirmeden insanların benzer serüvenler yaşar. Kurşun asker, yıkımdan yıkıma sürüklenirken gözüpeliğinden ve iyimserliğinden bir şey yitirmez; tencere vurulur, çömlek ve masa konuşur. Bunun yanında Andersen bize, kişileri hiç de masalsı sayılmayacak, oldukça gerçekçi masallar da anlatır: Eski Ev, Kapıcının Oğlu.

Bu parçanın anlatımında özellikle aşağıdakilerden hangisine başvurulmuştur?

- A) Tanık gösterme
B) Tanımlama
C) Örneklere yer verme
D) Betimleme
E) Tartışma

(2007 - ÖSS)

2. (I) Roman yazarken konuşmalara yer vermek çoğunlukla kaçınılmazdır. (II) Hatta salt konuşmalardan oluşan romanlar bile vardır. (III) Bu romanlarda herhalde amaç, tip yaratmaktır. (IV) İki satırlık bir konuşma, bir karakteri on sayfalık bir betimlemeden daha başarılı bir biçimde çizebilir. (V) Bunun başarılı örneklerine M. Ş. Esendal'ın Ayaşlı ve Kiracıları adlı yapıtında rastlıyoruz.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde "karşılaştırma" yapılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

(2001 - ÖSS)

3. Eylülde Kaçkarlar'ın çevresinde "kestane karası fırtınası" gelip çatar. Kestanelerin dökülme zamanıdır artık. Yöre insanı için kestanenin hem meyvesi, hem de kerestesi çok değerlidir. Çünkü evlerin özellikle dış cephesi bu ağaçtan yapılır. Rüzgarlar vadilerde uğuldamaya, yapraklar dökülmeye başlamıştır bugünlerde. Karın habercisi olan 'karakuş' birazdan pencerenin pervazına tüner. Derinden kurt sesleri gelir. Orman tüm yaşamıyla hazırdır uzun ve beyaz kışa.

Bu parçanın anlatımında, aşağıdakilerin hangisinde verilenlerden yararlanılmıştır?

- A) Karşılaştırma, tanımlama, öyküleme
B) Açıklama, öyküleme, betimleme
C) Tartışma, karşılaştırma, öyküleme
D) Tanımlama, örnek gösterme, betimleme
E) Açıklama, tartışma, örnek gösterme

(2000 - ÖSS)

4. (I) İhtiyar Adam ve Deniz, Ernest Hemingway'e Nobel Ödülü kazandıran romanlarından biri. (II) Psikolojik yanı ağır basan ve sinemaya uyarlanması neredeyse olanaksız görünen bu roman, ünlü bir yönetmence sinemaya uyarlanmış. (III) Filmde, balıkçılıkla geçinen ihtiyar bir adamın yaşamı, ilgi çekici bir biçimde anlatılmış. (IV) Uzun süredir balık yakalayamayan ihtiyar adamın, son kez şansını denediğinde büyük bir balık avlaması ve onu karaya çıkarmak için gösterdiği insanüstü çaba, izleyiciyi oldukça etkiliyor. (V) İhtiyar Adam ve Deniz, izlemeye değer en iyi filmlerden biri.

Yukarıdaki parçada numaralanmış cümlelerden hangisinde öznellik yoktur?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

(2000 - ÖSS)

5. (I) Sabahları, gecenin nemiyile ürpermiş çimenler üzerinde yürüyüş yapıyorum. (II) Hava saydam; gün ışığı, gözleri kamaştırır güçlü bir aydınlık yayıyor ortalığa. (III) Ağaçlar çiçekte, tepelerin kadifemsi koyu maviliğine gururla yaslanmışlar. (IV) Öğle vakti balkonda oturup kemiklerimi bahar güneşinin sıcaklığına bırakıyorum. (V) Yaşlanıyorum; arna aynalarda göremediğim bir genç kız var içimde.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangilerinde insana özgü nitelikler, başka varlıklara aktararak verilmiştir?

- A) I. ve II. B) I. ve III. C) II. ve IV.
D) III. ve IV. E) IV. ve V.

(1999 - ÖSS İPTAL)

6. Sofraya hep birlikte otururduk. Tahtadan, yuvarlak bir yer sofrasına, ayaklarımızı altımıza alıp yan oturarak yaklaşırdık. Sofra örtüsünü dizlerimizin üzerine çekerdik. Babam bağdaş kurarak baş köşede otururdu. Beni sağına, kız kardeşimi de soluna alırdı. Karşısında annem otururdu. Babam, yemeğe başlamadan içimizden biri yanılıp da yemeğe uzanacak olursa, hiç acımadan kaşığının tersini, uzanan elin sırtına indirirdi.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerin hangisinde verilenlerden yararlanılmıştır?

- A) Betimleme - öyküleme
B) Öyküleme - örnek verme
C) Betimleme - açıklama
D) Açıklama - öyküleme
E) Açıklama - örnek verme

(1997 - ÖSS)

7. Herkes nezle olur ama, herkes saman nezlesi olmaz. Acaba niye? İşe polenden başlayalım. Adı, çiçektozu ama, ille de çiçeklerden gelmesi şart değil, iğde, kayın, gürgen, çınar, kavak gibi ağaçlardan, yapraklardan, otlardan, hatta mantarlardan da geliyor. Baharla birlikte çiçeklenme başlayınca solduğumuz havaya polen dolmaya başlıyor; ağızımıza, burnumuza giriyor.

Bu parçanın anlatımı için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Gereksiz ayrıntılara yer verilmiştir.
B) Konuşma havası içinde yazılmıştır.
C) Söz oyunları, yapmaya özenilmiştir.
D) Değişik örnekler verilerek konu dağıtılmıştır.
E) Terim kullanmaktan kaçınılmıştır.

(1986 - ÖSS)

8. İnsanlığın adım adım ilerlemesini sağlayan şey, kuşkusuz, kişisel kazançların, ürün ve buluşların kuşaktan kuşağa aktarılmasıdır. Hayvanlar dünyasında buna benzer bir olay yoktur; eğitim görmüş bir köpek, başka bir köpeği eğitemez.

Bu paragrafın anlatımında aşağıdakilerden hangisi daha ağır basmaktadır?

- A) Benzetme
B) İlişki kurma
C) Örneklendirme
D) Kanıtlama
E) Karşılaştırma

(1981 - ÖSS)

1. Başrol oynamak önemli miydi dersiniz benim için önemli değildi. Şehir Tiyatrosu'nda çalışırken sinemayı hiç önemsemiyordum. Arada ek iş olsun diye, sinemada figüran rollerine çok çıktım. Sans eden kalabalığın arasında, kahvede oturan, mafya liderinin dövdüğü biri... Arzu Film'de 1975 yılında *Hababam Sınıfı*'nda Badi Ekrem'i oynamamla birlikte yepyeni bir dönem başladı. İlk başrol teklifi de geldi Ertem Eğilmez'den. Benden kırsal kesimdeki uyanık adam tiplermisini başrolde canlandırmanı istedi. Bende sadece istediğim projelerde yer alacağımı söyledim. *Namuslu* filmi de öyle çıktı. Ondan sonrası da geldi. *Değirmen*, *Muhsin Bey*, *Selamsız Bandosu* ve *Eşkya*'ya kadar...

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Benzetme
B) Eksilteli cümle
C) Devrik cümle
D) Öyküleme
E) Amaç - sonuç ilişkisi

(2015 - YGS)

2. Artık çoğu şeyin arasında fark kalmadığından mı yoksa farkları göreceğimizden emin olmadıklarından mı nedir, çoktandır dergilerde, benzer iki resim arasındaki yedi farkı bulmamızı istemiyor kimse bizden. Oysa biz, birbirinin aynı görünen iki resme baktığımızda, "Aralarında bir fark yok!" deyip geçmez, farkları bulup çıkarır, neşeyle çıktığımız basamakların bizi götürdüğü yerde bir cümlenin altını çizerdik. Benzerlikler yanlıtır.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi vardır?

- A) Alıntıdan yararlanma
B) Açıklamaya başvurma
C) Soyut kavramları somutlaştırma
D) Örneklere yer verme
E) Koşul öne sürme

(2015 - YGS)

3. Bir insanın düşünceleri bşkalarına gülünç denecek kadar yanlış, saçma gelebilir. Okurken ister güler ister alay ederiz. Kime ne! Ama iş yazıya dökülünce o düşüncelerin yanlış olduğunu belirtmekten, kendi düşüncelerimizi ileri sürmekten öteye geçmemiz tartışma sözcüğüne sığmaz. Üstelik şu da bir gerçek: Günümüzde yalnız gülünç olduğu sanılan düşünceler değil, her karşıt düşünce alaya alınıyor.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Öznellik söz konusudur.
B) Genelleme yapılmıştır.
C) Deyim kullanılmıştır.
D) Kanıt gösterilmiştir.
E) Açıklama yapılmıştır.

(2014 - YGS)

4. Bursa'daki Koza Han'ın dört girişi vardır ve bu kapıların hangisinden girilirse ona göre farklı yorumlar yapılır. Çünkü hana girdiğiniz kapı sizi ele verir. Ulu Cami tarafındaki alçak gönüllü kapıdan girdiyeniz muhtemelen şehre yabancısınız, turistik bir merakla girmişsiniz ve oturmaya niyetiniz yoktur. Kapalıçarşı tarafından girdiyeniz soluklanmaya ihtiyacınız var demektir. Eğer Orhan Bey Camisi'nin aralığındaki kapıdan girenlerdenseniz sizin almakla, vermekle, gezmekle işiniz yok. Öğrencisiniz veya öğrenciliğinizin hatıraları çok taze. Ama yok, ben bunların hiçbirinden değil, dördüncü kapıdan girdim dersiniz bu çok şaşırtıcı. Çünkü bu kapı, usta gözlerden gizlenmiş gibidir. Bu şehrin gizli kapılarını ve yollarını bilecek kadar şehirle içli dışlı olmuş birinin rehberine ihtiyacı mı olur? O, zaten kendine ördüğü koza ile Koza Han'ın meydana sığmayacak kadar büyük bir şehir olmuştur.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Sözde soru cümlesine yer verilmiştir.
B) Birinci kişili anlatım söz konusudur.
C) Betimleyici ögeler kullanılmıştır.
D) Konuşma havası içinde oluşturulmuştur.
E) Kişileştirmeden yararlanılmıştır.

(2014 - YGS)